

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-6-031
Karar Sayısı : **25-02/46-27**
Karar Tarihi : 16.01.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Elif Sıdika SARI YILDIZ, Enes YASAN, Mehmet Fatih
BAŞARICI, Enes PAYLAŞAN, Gülşen EREN PEKGÖZ,
Mustafa Caner GÜREL, Atahan YALÇINKAYA,
Sıla YALÇIN MELETLİ

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

: - Tetra Laval Holding & Finance SA
Temsilci: Av. Hazar BAŞAR
Hergüner Bilgen Üçer Av. Ort. Büyükdere Caddesi No. 199 -
Levent 199 Plaza K.31 Levent/İstanbul 34394

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı kararının 4 numaralı maddesinin yerine getirilmesine ilişkin verilen sürenin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında uzatılması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 25.12.2024 tarihli ve 60647 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 10.01.2025 tarih ve 2022-6-031/BN-09 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı Kurul kararında herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1 İnceleme

- (4) Rekabet Kurulunun (Kurul) 21.07.2022 tarihli ve 22-33/533-M sayılı kararıyla, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesi uyarınca Tetra Laval Holding & Finance SA (TLHF) hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (5) Yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen 23.12.2022 tarihli ve 2022-6-031/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu 29.12.2022 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 22-57/904-M sayı ile TLHF'nin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Soruşturma kapsamında yer alan bilgi ve belgeler değerlendirilerek, Kurulun 30.03.2023 tarihli ve 23-16/290-M sayılı kararıyla Tetra Pak Paketleme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (TETRAPAK TÜRKİYE) soruşturma kapsamına dâhil edilmiştir.
- (6) Söz konusu soruşturma sonucunda Kurulun 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı kararı ile;

“1. TETRPAK TÜRKİYE ve TLHF’den oluşan ekonomik bütünlüğün “aseptik sıvı gıda karton ambalaj dolum makinesi üretimi ve satışı” ve “aseptik sıvı gıda karton ambalaj üretimi ve satışı” pazarlarında hâkim durumda olduğuna,

2. Anılan ekonomik bütünlüğün, tescil ettirdikleri 3D Tetra Prizma Aseptik şekil markası ve tasarımı başvuruları ile birlikte değerlendirme aşamasında bulunan diğer üç boyutlu marka başvuruları ve eylemleri vasıtasıyla hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesini ihlal ettiğine,

3. Bu nedenle TETRPAK TÜRKİYE ve TLHF’ye müteselsilen aynı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ile Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik’in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdirenden (.....) oranında olmak üzere 130.889.523,70-TL idari para cezası verilmesine,

4. Anılan ekonomik bütünlüğün gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK) gereğince, 2014/54843 numaralı marka hakkından ve 2013/08197 numaralı tasarım hakkından vazgeçmesine, değerlendirme aşamasındaki; “2022/119380 ve 2022/119376” numaralı diğer 3D marka başvurularını geri çekmesine ve bu durumu Rekabet Kurumu’na tevsik etmesine ve ilaveten vazgeçme ve geri çekmeye ilişkin sicil kayıtlarını sicile kayıt tarihinden itibaren 10 gün içinde Rekabet Kurumu’na tevsik etmesine”

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere karar verilmiştir. TLHF tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun (İYUK) 10. maddesi kapsamında yapılan 25.12.2024 tarihli ve 60647 sayılı başvuruda özetle;

- İYUK’un 7. ve 8. maddeleri uyarınca, idari işlemlere karşı dava açma sresinin gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün olduğu, Kurulun 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı kararının 4. maddesinde belirlenen 30 günlük sürenin, İYUK’ta düzenlenen dava açma süresiyle uyumsuz olduğu,
- TLHF’ye yüklenen yükümlülüklerin ifası için söz konusu Kurul kararında öngörülen 30 günlük sürenin, kararın yürütülmesinin durdurulmasına yönelik taleplerin mahkemece değerlendirilmesine imkân tanımayacak ölçüde kısa olduğu, bu durumun TLHF’nin savunma hakkının etkin şekilde kullanımını engellediği,
- Uygulamada mahkemelerin idarenin savunmasını aldıktan sonra yürütmeyi durdurma taleplerini ele aldığı, bu kapsamda;
 - o İYUK’un 7. maddesindeki 60 günlük dava açma sresinin,
 - o İYUK’un 14. maddesinin üçüncü fıkrasındaki, mahkeme tarafından yapılması zorunlu ön inceleme için geçecek zamanın,
 - o İYUK’un 16. maddesinin üçüncü fıkrasındaki 30 günlük savunma süresi ve bu süreçler tamamlandığında mahkemenin yürütmeyi durdurma talebi hakkında yapacağı inceleme için geçecek zamanın ve
 - o İYUK’un 27. maddesinin dokuzuncu fıkrası gereği yürütmenin durdurulması talebi hakkında verilecek kararın yazımı için geçecek 15 günlük sürenin

göz önünde bulundurulması halinde, nihai karara karşı yürütmeyi durdurma talebi hakkında verilecek mahkeme kararı için en az 120 gün gerektiği,

- Tescilli bir markanın, Türk Patent ve Marka Kurumu (TPMK) nezdinde "markadan vazgeçme" başvurusuna konu edilmesinin ve vazgeçilen markanın TPMK tarafından marka sicilinden terkin edilmesinin, vazgeçilen markayı üçüncü kişilerin tescil başvurularına açık hâle getireceği, üçüncü kişilerin olası tescilleri sonucunda TLHF nezdinde doğabilecek hak kayıplarının telafisinin imkânsız hale gelebileceği, anılan hukuki durum değişikliği ile idari yargı sürecinde TLHF'nin bir hak kaybı yaşadığı tespit edilse dahi, terkin işleminin geri alınmasının mümkün olmadığı ve hem ticari itibar hem de hukuki güvenlik bakımından TLHF nezdinde kalıcı zararlara sebep olabileceği,
- Kurulun kısa kararında belirtilen 30 günlük sürenin, özellikle yürütmenin durdurulması talebi için İYUK'ta düzenlenen idari yargı denetimini imkânsız kıldığı, idari yargıda yürütmenin durdurulması kararıyla güdülen amacın kişilerin hak arama özgürlüklerini daha etkili biçimde kullanabilmelerini sağlamak olduğu, bu nedenle 30 günlük sürenin, TLHF'nin Anayasa ile korunan hak arama özgürlüğünü engellediği, temel hak ve özgürlüklerini ağır bir şekilde ihlal ettiği,
- TLHF'nin yurt dışında mukim yabancı bir şirket olması nedeniyle verilen sürenin ve yasal haklarının kullanımında güçlükler yaşayacağı,
- Sicil işlemlerine ilişkin sürecin karmaşıklığı ve farklı paydaşların dâhil olduğu bürokratik gerçeklikler göz önünde bulundurulduğunda, 30 günlük sürenin bu işlemlerin yerine getirilmesi için yetersiz olduğu, bu sürecin TPMK'nin de eyleme geçmesine bağlı olduğu, SMK kapsamında markadan vazgeçmenin marka siciline yansıtılmasına ilişkin bağlayıcı bir süre olmadığı, TLHF'nin herhangi bir eksiği veya hatası olmaksızın da bu süreye uyulamamasının mümkün olduğu,
- Marka terkininin ticari bağlamda telafisi imkânsız sonuçlar doğuran bir işlem olduğu, markanın terkinini sürecinin; işletme stratejilerinin yeniden düzenlenmesi, ticari ve marka değerine ilişkin piyasa analizlerinin yapılması, olası üçüncü şahıs başvurularına karşı koruma tedbirlerinin alınması, henüz yargı denetiminden geçmeyen Kurul kararı ile mülkiyet hakkının geri dönülemez bir şekilde terkinine zorlayan idari işlemin doğuracağı etki ve zararların tespiti ile gerekli yasal tedbirlerin alınması, terkin sonrası markanın yeniden kazanımı için alternatif süreçlerin planlanması gibi zaman ve kaynak gerektiren hazırlıkları zorunlu kıldığı

ifade edilerek, 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı Kurul kararının 4 numaralı maddesinde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin tanınan 30 günlük sürenin İYUK'un 10. maddesi kapsamında 120 günden az olmamak üzere uzatılması talep edilmektedir.

G.2. Değerlendirme

- (7) İYUK'un "İdari makamların sükutu" başlıklı 10. maddesi; *"İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin*

bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler.” hükümlerini içermektedir. Bu doğrultuda TLHF tarafından ileri sürülen talebin, kararı veren makam olan Kurula bildirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

- (8) SMK'nin “Sona erme ve sonuçları” başlıklı 28. maddesinin birinci fıkrasına göre, *“marka sahibinin marka hakkından vazgeçmesi”* marka hakkının sona erdiği hallerdendir. İlgili maddenin ikinci fıkrasında ise *“Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder.”* hükmü yer almaktadır. Anılan hükümden marka sahibinin marka hakkından vazgeçtiği andan itibaren marka hakkının sona ereceği anlaşılmaktadır.
- (9) Bunun yanı sıra Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in (Yönetmelik) “Marka hakkından vazgeçme” başlıklı 23. maddesinin üçüncü fıkrasında *“Usulüne uygun olarak yapılmış vazgeçme nedeniyle marka hakkının sona ermesi Bültende yayımlanır.”* ifadesi yer almaktadır. Buna göre marka hakkının sona erdiği an, marka sahibinin marka hakkından vazgeçtiği an olmakla birlikte, söz konusu sona ermenin üçüncü taraflarca ancak Bültende¹ yayımlanma ile öğrenilebileceği, dolayısıyla üçüncü tarafların söz konusu markaya yönelik tescil taleplerinin ancak bu tarihten sonra gerçekleşebileceği görülmektedir.
- (10) Bununla birlikte SMK'nin “Sona erme ve sonuçları” başlıklı 80. maddesinin birinci fıkrasında ise, *“hak sahibinin hakkından vazgeçmesi”* tasarım hakkını sona erdiren hallerden biri olarak düzenlenmiştir. Aynı maddenin üçüncü fıkrası, *“Vazgeçme, sicile kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurur ve Bültende yayımlanır.”* hükmünü, Yönetmelik'in “Vazgeçme” başlıklı 70. maddesinin üçüncü fıkrası ise *“Usulüne uygun olarak yapılmış vazgeçme nedeniyle tasarım hakkının sona ermesi Bültende yayımlanır.”* hükmünü içermektedir. Buna göre, marka hakkından farklı olarak tasarım hakkından vazgeçme, SMK gereğince aleni olan sicile kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurmaktadır.
- (11) Diğer yandan idari yargı mahkemelerince yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için öncelikle bir iptal davasının açılmış olması gerekmektedir. İYUK'un “Yürütmenin durdurulması” başlıklı 27. maddesinin ikinci fıkrası, *“Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir.”* şeklindedir. Yürütmenin durdurulması kararı kural olarak davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra verilebilir. Ancak uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilmektedir.
- (12) Yapılan açıklamalar çerçevesinde, Kurul kararının 4. maddesinde TLHF hakkında belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik öngörülen 30 günlük sürenin uzatılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

¹ SMK'nin 2/1 (ç) hükmü uyarınca Bülten, yayım ortamının türüne bakılmaksızın SMK'de belirtilen hususların yayımlandığı ilgili yayını ifade etmektedir.

H. SONUÇ

- (13) Yapılan görüşmeler sonucunda; 15.08.2024 tarihli ve 24-33/818-M sayılı Kurul kararında herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.